

מכון בן-צבי
המרכז לחקר יהדות תימן
ע"ש עובדיה בן-שלום

אוניברסיטת בר-אילן
מרכז דהאן
המרכז לחברה, תרבות וחינוך במורשת יהדות ספרד
ע"ש אהרן ורחל דהאן

חוברת תקצירים

הכינוס הבינלאומי

יהודי תימן: זהות ואורשת

לציון 60 שנה לעליית "על כנפי נשרים"

י"א בחשוון תשע"א, 18-19 באוקטובר 2010

אוניברסיטת בר-אילן

תוכן עניינים:

1

פרופ' יוסף טובי
קשרי יהדות תימן וארץ ישראל בימי קדם

2

פרופ' אהרן גימאני
רבי שלום שבזי: העלייה לקברו וקובץ חדש בכתב ידו

3

פרופ' ליליאן ונה
עקבות ההלכות והמסורות הקדומות במקורות של יהודי תימן

4

ד"ר כרמלה אבדר
ייחודו של בגד לחתן יהודי מרדאע

5

Dr. Esther van Praag
Embroidery and habitat: parallels of embroidery pattern on dresses worn by Yemenite women, decorative

6

Dr. Ora Berger
Do we have the Shalom Shabazi Pentateuch?
Its Art program

7

ד"ר אביבה קליין פרנקה
קרל רטיאנס ויהודי-תימן: יחסו ליהודים על-פי כתביו, יומניו וצילומיו

8

יעל בן ציון
ייחודים לשוניים בלהג שבפי יהודי עדן

9

דורון יעקב
מתן שמות (נומנקלטורה) בקהילת יהודי עדן על השמות הנלווים לשם הפרטי

10

דני גולדשמיד
"ישראל ערבים זה לזה" – על הקשר בין יהודי עדן בראשות משפחות מנחם משה לבין יהודי תימן בשנים 1882-1944

11

ד"ר אורלי ק' מירון
"יהודי נמל" או "מיעוטי אנשי ביניים": כלכלת יהודי עדן בעידן השלטון הבריטי (1839 – 1947) כמקרה מבחן

12

פרופ' יוסף ריבלין
זכויות ממוניות של בני הזוג כפי שהן משתקפות מתוך צוואות הנשים בתימן

13

ד"ר בת ציון ימיני
מאפייני סגנון מקבילים בשיר השירים ובשירת הנשים בתימן

ורד מזר

שירת הנשים ליוולדת בתימן בהקשרה: אופני שיח מקבילים ונפגשים

14

ד"ר רחל שרעבי ונעמה חדד-קדם

החלוצות ממושבי העולים בפרוזדור ירושלים

15

פרופ' אליעזר דון-יחיא

בן גוריון והתימנים

16

ד"ר מלכה כ"ץ (שתיל)

תרומתם של התימנים לתנועות הצינונות הדתית 'המזרחי' ו'הפועל המזרחי' בארץ ישראל בימי טרום מדינה-העצמה, שילוב או בידול?

17

ד"ר אמנון מעבי

התמורות בתהליך קבלת החלטות בנושא ההתיישבות החקלאית של עולי תימן בארץ-ישראל (1908-1953)

19

ד"ר יוסף צוריאלי

שפות זרות בפי יהודי תימן

20

מנשה ענזי

עיצוב זהותם של יהודי צנעא ותודעה עצמית

21

ד"ר אסתר מאיר-גליצנשטיין

יוסף צדוק ונסיבות הנהירה ההמונית מתימן

23

ד"ר דב לויטן

התמורות המדיניות, הפוליטיות והחברתיות בתימן בשני העשורים האחרונים והשפעתן על אחרוני היהודים במדינה

25

הרב אבירן יצחק הלוי

יהדות תימן וקהילות יהודיות אחרות – גלויות מקובצות או קיבוץ גלויות

27

Mark S. Wagner Dr.

Non-Muslim abutters' rights (shuf'ah) in Zaydi law

28

Dr. Renate S. Meissner

The legal status of Jews in South Yemen Jewish socio-political and day-to-day life in a Muslim majority society

29

ד"ר אמנון חבר

מעורבות ערכאות של גויים בהליכי גירושין של נשים יהודיות במאות ה"ח-הי"ט על פי המסוודה"

30

Kerstin Hünefeld

Rethinking the Protection-Relationship (Dhimma):
Rabbi Shalom Gamliel's Account of Power Struggles Under-
the Reign of Imam Ya'ya' al-Dhali (r. 1948-1948)

31

32

סמדר כהן

על זיהוי וזהות: התימנים ואנשי העלייה השנייה בכתבי העלייה השנייה

ד"ר נח גרבר

ממנדלי מוכר ספרים ועד דב נוי: גלגוליו של ר' צדוק התימני

33

Prof. Nitza Druyan

From Yemen to Eretz Israel –An Outsider's View

34

ד"ר חלי אברהם-איתן

רצון הלוי – בתוך שני עולמות

35

גלעד שפירא

השימוש בפסוקים ב"מדרש הגדול" כגילום פואטי-תמטי

37

ד"ר משה גברא

הר"ש מנזלי, הרב הראשי לאחר גלות מוז"ע, איגרת הבשורות, וההשפעה על סידורי תימן

38

ד"ר לאה הימלפרב

מסורת הקריאה של טעמי המקרא המשתקפת בתרגומים שבתא"ג

39

פלטיאל גיאט

'הוויית המפגש' עם ארץ ישראל בזיכרונותיהם של העולים הראשונים מתימן

40

פרופ' שאול רגב

בין דרשה ומדרש בתימן

41

מזל עמרני

מלכה בהיכלו של מלך על מוטיבים קבליים בזמירות שבת של רבי שלם שבזי

42

אלי נגר

מקומו של הרמב"ם בפולמוס המחלוקת על הקבלה בתימן

43

ד"ר אורי מלמד

ה'זוהר' בצל השפעת האסלאם על פי 'ספר המבט' לרבי שמואל צ'אהרי

44

הרב ד"ר רצון ערוסי

משפט התורה בתימן

45

ד"ר אופיר שמש אברהם

חכמי תימן והברכות על השיזף, השקמה והצבר:
היבטים בוטניים, הלכתיים ותרבותיים

46

דוד שלום קאפח

יחסו של הרב יוסף קאפח לחילוניים בחיי המעשה ובכתיבתו התורנית: ביטוי
למסורת תימן בפסקיו

47

ד"ר אפרים יעקב

שאלות ששאלו חכמי מזרח את חכמי שרעב פרק בהיסטוריה חברתית-תרבותית של
תימן בשלהי המאה ה-19

48